

Turinys

Pratarmė	3
1. Bendros žinios	4
1. 1. Topografijos mokslas	4
1. 2. Topografijos ir geodezijos skirstymas. Praktinė reikšmė	5
1. 3. Topografijos ir kitų mokslų ryšys.....	6
1. 4. Geodezijos ir topografijos mokslo kai kurie raidos bruožai	7
1. 5. Geodeziniai ir topografiniai darbai Lietuvoje	9
2. Žemės forma, jos dydis ir vaizdavimas plokštumoje	13
2. 1. Žemės forma ir dydis	13
2. 2. Žemės formos ir dydžio nustatymo metodai.....	16
2. 3. Horizontali projekcija ir planas	18
2. 4. Žemės paviršiaus vaizdavimas ant gaublio.....	19
2. 5. Kartografinių projekcijų esmė	20
2. 6. Topografinių žemėlapių projekcijos	24
2. 7. Skersinė cilindrinė Merkatoriaus projekcija.....	26
3. Koordinatinių sistemų naudojimas geodezijoje ir topografijoje	27
3. 1. Geografinės koordinatės.....	27
3. 2. Geografinių koordinatinių nustatymo būdai.....	28
3. 3. Geografinių koordinatinių nustatymas žemėlapyje	29
3. 4. Geodezinių koordinatinių sistema	31
3. 5. Polinės koordinatės	32
3. 6. Supratimas apie geodezinį pagrindą.	32
3. 7. Koordinatinių tinklas topografiniame žemėlapyje	34
3. 8. 1963 m. Gauso-Kriugerio koordinatinių sistema ir jos ryšys su 1942 m. Gauso-Kriugerio koordinatinių sistema	36
3. 9. 1994 m. Lietuvos koordinatinių sistema	36
3. 10. Linijų orientavimas	37
4. Topografiniai žemėlapiai	41
4. 1. Geografinis žemėlapis. Trumpa jo raidos istorija	41
4. 2. Geografinių ir topografinių žemėlapių klasifikacija	43
4. 3. Bendrieji geografiniai topografiniai žemėlapiai.....	44
4. 4. Skaitmeniniai žemėlapiai	47
4. 5. Topografinių žemėlapių ir planų nomenklatūra	48

4. 6. Lietuvos Respublikos žemėlapių skilčiavimas lapais	53
4. 7. Kartografinės generalizacijos supratimas.....	56
4. 8. Topografinių žemėlapių masteliai	57
4. 9. Topografinių žemėlapių sutartiniai ženklai	60
4. 10. Reljefo vaizdavimas topografiniame žemėlapyje	63
5. Vietovės analizavimas topografiniame žemėlapyje.....	67
5. 1. Vietovės analizavimo žemėlapyje galimybės.....	67
5. 2. Reljefo analizavimas	67
5. 3. Hidrografinio tinklo skaitymas	71
5. 4. Augalinės dangos ir grunto analizavimas	72
5. 5. Gyvenviečių, pramonės, žemės ūkio ir kitų objektų analizė	74
5. 6. Kelių ir administracinių sienų vaizdavimas	76
6. Uždavinių sprendimas topografiniame žemėlapyje	78
6. 1. Atstumų matavimas žemėlapyje.....	78
6. 2. Plotų matavimas žemėlapyje.....	80
6. 3. Profilio sudarymas ir nematomų laukų nustatymas žemėlapyje.....	84
6. 4. Vietovės schemas – maršruto sudarymas	86
7. Orientavimasis vietovėje	88
7. 1. Uždavinių sprendimas su žemėlapiu vietovėje	88
7. 2. Orientavimasis vietovėje be žemėlapiro	89
7. 3. Orientavimasis vietovėje pagal žemėlapiį	93
7. 4. Ėjimas pagal azimutą	96
Literatūra	98
Priedas. Topografinių žemėlapių sutartiniai ženklai	99

Brėžinius atliko Inga Niunėvaitė

Rimantas Kontvainas

TOPOGRAFIJA

Mokymo priemonė geografijos specialybės studentams

Tir. 300 egz. 14 sp. l. Užsak. Nr. 38
Maketavo, spausdino ir išleido VPU leidykla
Kaina sutartinė